

על השואה ועל השקל

(מכתב גלוי לכל מי שיקראנו)

עה, הקובע את גורלה. אולם לאשרנו, במקום הדיקטטוריון יש לנו מנהיגות נבי-האחראית בפני המנהיגים, מנהיגות נבי-הרת ומנהלת את הענינים בחסדם של המוני השקלים ולא בחסד עליונותם האישית של חבריה בעושר ובהשפעה מחניף לעולמנו. ודאי, השקל אינו אלא ביטוי לכל התנועה הזאת של ההסתדרות הציונית, לעישה אותה לעם מאור-נן הנלחם לשחררו וגאולתו. אולם הוא גם יסוד מוסד שקה, כל זמן שאין מסגרת של ארץ ושלטון, המהדקת את המון היחידים לעם פועל וישולט בעצמו, העושה כל אחד ואחד לאורח בלי שינטל ממנו כח כל שהוא, חרו השקל הוא הממשש מסגרת המהדקת את כל היחידים, הרוכשים אותו, לעם נלחם לגאולתו וישולט במאמציה.

זהו השקל לפי טיבו וערכו, לפי תעודתו ומקומו בתנועה. חבל שמשורר כמתן א. אינו נותן לעצמו דין והשבון מזה. אילו היה יורד לעומקו של דבר היה מסכים, שכרוז על השקל אינו ולא יכול להיות אלא כרוז על הצטרפות למחנה הציוני, על קבלת האורחות של העם היהודי המאורגן למלחמת גאולתו. כרוז כזה תעודתו לתת ספיקה על הנעשה והמתרחש בתוי העם, כדי להסביר לעם ולתהדיר להכרתו, שאין לו דרך אחרת אלא מלחמה לגאולתו, אלא הצטרפות למחנה הציוני, לעם המאורגן הנלחם לשחררו. ולכן אין פלא, שבי כרוז זה תוארה השואה וכל מה שיש להסיק ממנה. י. גרינבוים

שיד היחולו קולע עלול לפעמים סרו-בות לא רק לקלל ולהזיק, אלא אפוי לו לקעקע ולהרוס. ולכן הריני רואה חובה לעצמי לעמוד במכתבי זה על שור-דו של נתן א. ("דבר" מיום ו' שעבר). אין המחבר מולל, חליטה, בשקל, אולם רואה הוא פגיעה בטעם הטוב ואפוי במה שהוא יותר מזה, אם לאחד תיאור-הה של השואה, שאנחנו נתונים בה, לאחר רמזים משיחיים פזניים לעם בקריאה: "וכן דבשו לכם והפיצו את השקל". והוא שואל איתנו בתוך לענ של התמרמרות: כלום אין אמצעים מתאימים יותר להפצת השקל?

לעצמי הרב לא ירד המשורר לעומק של ענין השקל, אם נפגע ע"י מסקנת הכרוז מתיאורי אימת התקופה. השקל אינו תרומה, אלא סמל. בתור תרומה מה ודאי שערכו פחות לאין ערוך מתרומות לטובת הקרנות, ואילו בתור סמל אין בתנועה הציונית כרוז ממנו. כי הוא הלינת ביסוד קיומה של ההסתדרות הציונית, של המחנה, הקובע את דרכי בנין האומה והארץ, את שכי לי מלחמתה. השקל אינו אלא תעודת האורחות הציונית, תעודה המאפשרת להמוני העם להצטרף למחנה ולהשפיע על מהלך המפעל הציוני. אלמלא השקל היתה ההסתדרות הציונית נהפכת להברת תורמים לפרנות, והנהלתה — לדיקטטוריון המנהל את עסקי החברה. העם בהמוניו היה נדחה לפינה, והחבר-הה היתה נומלת אתו חסד כיתר החבר-רות. הוא היה פוסק להיות נישא התנגד-